

Beste Lezer

*A no pe anansi e seti en titey, mira e meki en nesi.
Mieren zullen geen nest bouwen bij een spinnenweb,
want ze weten dat er meer kapers op de kust zijn.*

Anansi, de ondeugende spin, heeft maar één doel in zijn leven: zijn tegenstanders te slim af zijn. Dit levert vaak komische situaties op. Voornamelijk Ba Tigri, de tijger, moet het vaak ontgelden. Met zijn streken weet hij vrijwel iedere tegenstander af te troeven, behalve Ma Akuba, zijn vrouw. Maar Anansi weet zich uit de neteligste situaties te redden.

Anansi reisde met de tot slaaf gemaakte personen uit West-Afrika in de schepen van de West-Indische Compagnie mee naar het Caraïbisch gebied. In de slaventijd was Anansi de ideale figuur om protest tegen het slavenbestaan tot uitdrukking te brengen. In de verhalen van die tijd komt Anansi in verzet tegen alles wat enigszins autoriteit heeft.

In het Caraïbisch gebied vormen de Anansitori's, de Anansiverhalen, tot de dag van vandaag een belangrijk onderdeel van de Afro-Caraïbische orale vertelcultuur. De verhalen worden generatie op generatie door- en naverteld, maar ook vele nieuwe verhalen en variaties komen tot leven. Op de Nederlandse Antillen en Aruba staat de spin bekend onder de naam Compa Nanzi.

Anansi belandde later via de diaspora – de trek van mensen uit het Caraïbisch gebied naar het land van de voormalige kolonisator – ook in West-Europa en Nederland. De spin maakt in Nederland nu ook deel uit van het gedeelde culturele erfgoed, ook hier worden sinds jaar en dag Anansiverhalen verteld. Steeds meer volwassenen en kinderen genieten in Nederland van de streken van de vermakelijke Anansi, en in het Caraïbisch gebied blijft Anansi onverminderd populair.

Met genoegen en trots brengt uitgeverij Conserve deze bijzondere jubileumuitgave van het Grote Anansiboek uit. Met deze speciale, opnieuw vormgegeven editie, herdenken wij de honderdste geboortedag van Johan Henri Eliza Ferrier. Voor diegenen die in Suriname zijn geboren behoeft 'Oom' Johan geen introductie. Generaties kinderen hebben in Suriname aan zijn lippen gehangen als hij een tori vertelde, meestal een Anansitori.

Voor de mensen die Johan Ferrier niet kennen: hij is in de tijd dat Suriname nog een kolonie van Nederland was de laatste gouverneur van het land geweest, en vanaf de Onafhankelijkheid in 1975 was hij de eerste president van Suriname. Daarvoor was hij onderwijzer, politicus, minister-president, en vader. Dwars door alles heen bleef hij verteller, meesterverteller. Dit boek laat u kennismaken met de vertelkunst van Oom Johan. Lees, maak kennis met Anansi, geniet en laat u zich meeslepen door de verhalen, voorzien van prachtige illustraties, gemaakt door Noni Lichtveld. Zij heeft speciaal voor deze uitgave een aantal nieuwe afbeeldingen gemaakt, en heeft met zorg de kleuren uitgekozen voor het voor de eerste maal inkleuren van de bestaande afbeeldingen. Met dit boek vieren wij ook nog een beetje haar tachtigste verjaardag.

Deze bijzondere uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door lamGold, Staatsolie, De Surinaamsche Bank, Telesur en de Nederlandse Taalunie. Ik bedank de Surinaamse bedrijven van harte voor hun genereuze giften en directe, onvoorwaardelijke steun, waardoor de publicatie van dit speciale Anansiboek werkelijkheid is geworden.

Rest mij nog u veel leesplezier toe te wensen!

Peter Sanches
Redacteur Surinaamse Klassieken
Uitgeverij Conserve